

הילדה אבודה. זו מחלה. אני מכיר את השיטה של ברגדורף. שטויות." מהי השכלתך הפדגוגית. בתחום הטיי"פול בילדים מפגרים. מר מגור? "אני מבין בזה. אשתי רופאה." לעומת השיטות של ברגדורף, נהוגה ב"בית פנחס" שיטה אחרת. חנה ליבוביץ אהר ראתה להאכלת הדר עם 11 ילדים רתוקים למיטה. היא מתחילה להאכיל ארבעה חמ"ר שה בכת אחת. לכל אחד היא מכניסה לפה כפית או שניים, ועוברת לילד הבא. לאחר מכן, היא מחדשת את הסיבוב, ממשיכה להכניס לכל ילד כפית או שתיים. הילדים קולטים חלק מהמוזון, יורקים החוצה חלק. כך, עמלה חנה ליבוביץ במשך שעות. דהיינו: לכל ילד, מוקדשות בממוצע 11 דקות כדי להאכילו. הילדים אינם זוכים למילה אישית, לליטוף, לחיך. באים, דור

מפוסקס ביותר. עכשיו, היא מטפלת כאן. התקדמה בחיים. החצר מטופחת. שושנים מקסימות. גן שמור היטב, ספסלים בצל עצים. הבנות מזעיקות את "צבי", תוך כדי המתנה. אני מרכו את תשומת-לב הבנות, הצלם יוצא לעבודתו, מצלם את הנעשה בפנים המוסד. בינתיים מגיע "צבי" שהוועק — הלא הוא עורך-הדין מגור, מנהל המוסד — ואחד מבעליו. "מה היו הצעקות ש"שמענו?" אני מתעניין. "לא ייתכן ששמעתם צעקות", משיב מגור. "לא יכולים לשמוע שום דבר מבוהן". ידיו רועדות. "אינכם יכולים לבקר כאן. רק באישור משרד הסעד. אם יש משהו שלילי במוסד, אחראי לכך גם משרד הסעד. מאחר שהוא המפקח

הילדים מגיעים למוסד במטרה אחת:

לשכב שם במיטה - עד שימותו.

חפים להם כפית לפה, והלאה. בתנאים כאלה, אפילו ילד נורמלי היה נהפך ל"מפגר", מגיבה אחת העובדות.

טיפול — מיותר

צבי כי מגור מכיר במצב. "זה איננו מורסד שיקום" הוא מסביר. "אנו מעניקים לילדים רק אוכל ומיטה. זה הכל. איך אפשר לדבר על שיקום? אני חייב לקבל כל ילד שמשרד הסעד שולח אלי. אינני יכול להגיד לא, גם כששולחים לי ילד בפרוש כדי שימות אצלי. ילד שאין מה לעשות איתו, מלבד לחכות עד שימות. איננו עושים כאן בעבודה פדגוגי

על הנעשה אצלנו." כל הנסיגות לשכנע את מגור להרשות לבקר את הלקוחות שלו — עולים בתוהו.

ב עקבות מירובו של מגור. פנה כתב העולם הזה למשרד הסעד. תשובתו הלא-מפתיעה של הדובר, אברהם הופמן: "בית פנחס" הוא מוסד פרטי. צבי מגור איננו זקוק לאישור משרד הסעד, כדי להרשות לעיתונאים לבקר שם." למרות תשובה זו, ממשיך מגור במא-מציו לבטל את הביקור. ניכנע לבסוף — אך לא לביקור מייד.

בית פנחס נוסד ב-1963. נוסף למגור, עובדים בו גם כמה מבני משפחתו. הממו, למשל, היא אם הבית. הצוות מונה 26 איש — בשעות היום. משש בערב עד למחרת בבוקר, נותרות במקום שתי מטפלות, לטיפול בתשעים הילדים, שמחציתם רתוקים למיטה. אינם יכולים לזוז בכורחות עצמם.

לדברי מגור, הוא מפסיד כספים על המורסד (18 אלף ל"י בשנה הנוכחית בלבד). הקצבת משרד הסעד אינה מספיקה. למרות זאת, מסביר הוא, אין הילדים נפגעים מכך במוזון. תמורת שתי ל"י ליום לילד, הם מקבלים אוכל טוב: בבוקר דייסה, גבינה, ביצה, מרגרינה, בצהריים מרק, קציצה, אורז, פודינג. בערב — דייסה ולבן. תה ב"עשר ובארבע.

"האם מקבלים הילדים גם חלב טרי?" "לא. אנחנו משתמשים בחלב אבקה." "כמה קלוריות מקבל כל ילד ליום?" "אינני יודע, אני צריך לשאול את הרופא שלנו."

דובר משרד הסעד: "אנו בודקים גם את התפריט של המוסד. בעת הביקורות שאנו עורכים במקום. נכון שמגור יודע מראש את תאריך הביקור, אבל אני חושב שאנו עורכים גם ביקורות פתע. אינני בטוח. אני צריך לברר זאת."

בת חמש — שבעה קילו

ה בעייה, לדברי מגור, היא בכך ש"הילדים, עקב מצבם ומחלותיהם, אינם רוצים לאכול". "במקרים קיצוניים, אין שום דבר מה לעשות. הנה, יש לנו פה למשל את גילה, בת חמש, שהגיעה למורסד לפני חמישה חודשים, כשהיא שוקלת שמונה קילו. היום היא שוקלת שבעה קילו." גילה שוכבת דוממת במיטה, מתכוננת ב"עיניים גדולות, שקטות. כולה — עור ועצימות. אצבעותיה דקיקות, מעוקמות. אין מה לעשות." חוזר מגור.

דעה שונה יש לארנולד ברגדורף, הי פדגוג השוויצרי שניהל בארץ את המוסד לילדים מפגרים נווה איריס — בתוצאות מפליאות: "הבעיה של ילדים מפגרים שאינם רוצים לאכול ידועה", אומר המומחה. "תנו לי את הילדה הזאת — והיא תתחיל לאכול אצלי. עם הילדים האלה צריך לשחק, לפני שמאכילים אותם. בלי יצירת קשר אישי וחום, ודאי שהם לא יאכלו."

מגיב על דברים אלה מגור: "שטויות.

בפנים - כיעור

כאשר ניגשת אליו המטפלת, נבעת הילד המפגר אינסטינקטיבית, נרתע בתנועת פחד, כשהבעת התנגדות ואימה על פניו. תגובתו אופיינית למצבם העצוב, ולחיייהם האפלים של הילדים.

(המשך מעמוד 9)

בוכים, מייבבים, זועקים. אחרים — קפואים, יושבים או שוכבים. בהים לחלל באדישות מבהילה. בכל החדר אין סימן לצצוע. למשהו העשוי לבדור ילד, להקל עליו את שעות יומו השוממות, האינ-סופיות.

עלמה

מפוקפקת

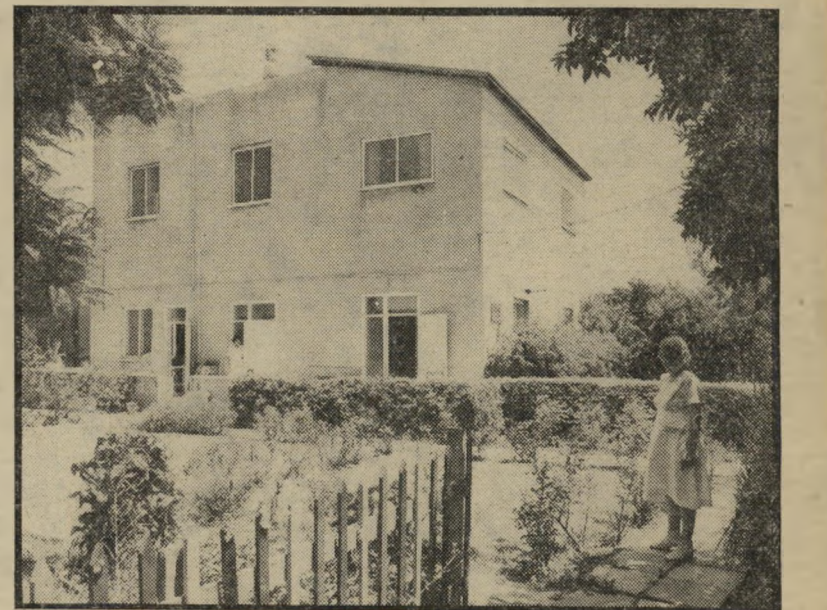
א היה זה מיבצע פשוט, לחדור לבין כותלי בית פנחס. מדרוה זהר על פנישתו הראשונה עם המקום, ועל מאמציו עד שזוכה להיכנס לביקור שתואר לעיל:

בית פנחס נמצא כמאתיים מטר מהכ"ביש, אך את הצעקות אפשר לשמוע כבר מהכביש. גדר תיל דוקרני נועד להרתיע מבקרים לא מוזמנים. שער ברזל כבד, שרשראות ומנעולים.

אנו מתגברים על המכשולים, אך גער צרים בטרם הגענו לבניין המרכזי, הדור קומתי, עליי קבוצת בנות. אלה, מס' תבר, אחדות מה"מטפלות". אחדות מהן — בנות 15-16. "לא לצלם", זועקת המ"ר היגה, צעירה שמנה בשנות העשרים שלה, בעלת פרצוף מוכר לי מאיזה מקום. "אני אשבור לכם את המצלמה. מה תעשו לי? תוכלו לנשק לי". ודאי. נזכרתי. בפעם האחרונה שפגשתי בעל-מתחן זה, הייתה מארחת במקום-בידור

רזון מבעית
כרוב חולי ומורסד, גם ילד זה סובל מרזון מפחיד. מהי הסיבה?

בחוף - יופי
הבניין המרכזי של "בית פנחס", בו משוכנים כ-90 ילדים מפגרים, נחמד מבחוץ, מוקף דשא וערוגות שושנים.